

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

စိုက်ပျိုးစီးပွားသတင်းလွှာ

အမှတ်စဉ် (၂၀/ ၂၀၂၂)

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မေလ(၂၆) ရက်

၂၆-၅-၂၀၂၂	
ငွေကြေး အမျိုးအစား	ငွေလဲလှယ်နှုန်း (ကျပ်)
ဒေါ်လာ	၁၈၅၀.၀
ယူရို	၁၉၇၇.၃
စင်စစ်ဒေါ်လာ	၁၃၄၅.၇
စတင်လင်ပေါင်	၂၃၂၆.၄
ဂျပန်ယန်း (၁၀၀)	၁၄၅၉.၂
တရုတ်ယွမ်	၂၇၄.၈၆
ဟောင်ကောင် ဒေါ်လာ	၂၃၅.၆၈
အိန္ဒိယရူပီး	၂၃.၈၃၉
ကိုရီးယားဝမ် (၁၀၀)	၁၄၆.၁၉
မလေးရှား ရင်းဂစ်	၄၂၀.၆၅
ဖိလစ်ပိုင်ပီဆို	၃၅.၃၂၅
ထိုင်းဘတ်	၅၄.၀၅၄
ဗီယက်နမ်ဒေါင် (၁၀၀)	၇.၉၇၀၅

သတင်းခေါင်းစဉ်များ

■ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေထွက်ပစ္စည်းဆိုင်ရာသတင်းများ

- ဂျပန်နိုင်ငံတွင် သြစတြေးလျ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များအတွက် ယှဉ်ပြိုင်မှု မြှင့်တက်လာခြင်း
- တရုတ်နိုင်ငံတွင် ကော်ဖီရေပန်းစားမှုက သြစတြေးလျ ကော်ဖီတင်ပို့မှု အခွင့်အလမ်းကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း
- စားသောက်ကုန်ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်မှုကြောင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီး၏ ပို့ကုန် ကန့်သတ်ချက်များ မြှင့်တက်လာခြင်း

■ အထွေထွေသတင်းများ

- ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် ဘီယာပုလင်းခွဲထုတ်လုပ်မှုများ အခက်အခဲဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်း
- အီးယူဒေသအတွင်း စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်းနှင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုအခြေ အနေ
- အီးယူဒေသတွင်း စွမ်းအင်လုံလောက်မှုဆိုင်ရာ စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှု

လယ်ယာစီးပွားနှင့်
ကုန်သွယ်မှုဌာနခွဲ၊
စီမံကိန်းဦးစီးဌာန
ရုံးအမှတ် (၁၅)
ဖုန်း-၀၆၇-၃၄၁၀၆၈၄
Email-
misdop.moali@gmail.com

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် သြစတြေးလျ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များအတွက် ယှဉ်ပြိုင်မှု မြှင့်တက်လာခြင်း

လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုသဘောတူစာချုပ် အသစ်များသည် ဂျပန်နိုင်ငံရှိ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကုန်စည်အချို့အတွက် သြစတြေးလျ၏ အကောက်ခွန်နှုန်းဆိုင်ရာ အားသာချက်များကို လျော့ကျစေရာ ယခုအခါ သြစတြေးလျ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်ရန် ယခင်ကထက် ပိုအရေးကြီးလာကြောင်း သိရှိရသည်။

သြစတြေးလျ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ယုံကြည်စိတ်ချရသော ထောက်ပံ့မှုကိုထိန်းသိမ်းထားရန်၊ အစားအစာဘေးကင်းရေးနှင့် အရည်အသွေးသေချာမှုရှိစေရန်နှင့် ထူထောင်ထားသော လုပ်ငန်းချိတ်ဆက်မှုများကို တိုးပွားစေခြင်းဖြင့် ပို့ကုန်စဉ်ဆက်မပြတ်တင်ပို့မှုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

သဘောတူစာချုပ်အသစ်များဖြစ်သည့် သြစတြေးလျ-အိန္ဒိယ ဘက်စုံစီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး သဘောတူညီချက်နှင့် သြစတြေးလျ-မြိတိန် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုသဘောတူညီချက်များသည် သြစတြေးလျ၏ စိုက်ပျိုးရေးကုန်သွယ်မှု တိုးတက်မှုကိုအထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။ သို့သော်လည်း အနာဂတ်တိုးတက်မှုသည် ဂျပန်နိုင်ငံကဲ့သို့ တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သည့် ဈေးကွက်များနှင့် ဆက်ဆံရေးခိုင်မာစေရန် နည်းလမ်းအသစ်များကို ရှာဖွေရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

သဘောတူညီချက်အသစ်များ၏ အကောက်ခွန်အစီအစဉ်ဇယားများအရ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် သြစတြေးလျ၏ အကောက်ခွန်နှုန်းထား အားသာချက် လျော့နည်းလာသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် စတင်သက်ဝင်ခဲ့သည့် ဂျပန်-သြစတြေးလျ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု သဘောတူစာချုပ်(JAEP A) သည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များအတွက် အကောက်ခွန်နှုန်းထားလျော့ချ၊ ပယ်ဖျက်မှုများက သြစတြေးလျ တင်ပို့သူများအတွက် အခြားတင်ပို့သူများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်အားသာမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေကြောင်း သိရှိရသည်။

JAEP A သည် သြစတြေးလျ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များကို သြစတြေးလျ၏ အကြီးဆုံး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးပို့ကုန် (၃) ခုဖြစ်သည့် အမဲသား၊ ဒိန်ခဲနှင့် ပိုင်တို့အတွက် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သည့် အခွင့်ကောင်းပေးစွမ်းခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံ၏ FTAs အသစ်များကြောင့် ဤထုတ်ကုန်များအတွက်

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၏အကောက်ခွန်နှင့် ခွဲတမ်းနှုန်း အားသာချက်များမှာ လျော့နည်းလာကြောင်း သိရှိရသည်။

ဂျပန်၏ မကြာသေးမီက အမေရိကန်နှင့် Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP) အဖွဲ့ဝင်များနှင့် လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှု သဘောတူ စာချုပ်များ (FTAs) တွင် အမဲသားအတွက် အခွန်နှုန်းထားများမှာ JAEPA ထက်နည်းပါးသည်။ ဩစတြေးလျပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များသည် CPTPP အရ တန်းတူညီမျှစွာ ဝင်ရောက်ခွင့်ရှိသော်လည်း ဩစတြေးလျသည် ၎င်း၏ အဓိကပြိုင်ဘက်များထက် အကောက်ခွန် အသာစီးရနိုင်ခြင်း မရှိတော့ကြောင်း သိရှိရသည်။

၂၄-၃-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်-အမေရိကန် ကုန်သွယ်ရေး သဘောတူစာချုပ် (Japan-United States Trade Agreement- JUSTA)အရ အမဲသားအတွက် အကာအကွယ်ကို ပြင်ဆင်ရန် သဘောတူညီချက်တစ်ခုရရှိခဲ့ရာ အစီအမံအသစ်များသည် မြင့်မားသောအခွန်စည်းကြပ်မှု အန္တရာယ်ကိုလျော့ချခြင်းဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံရှိ အမေရိကန် အမဲသား၏ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကို တိုးမြှင့်စေကြောင်း သိရှိရသည်။

ဂျပန်အမဲသားဈေးကွက်ရှိ ဩစတြေးလျ၏ဝေစုသည် ပမာဏအားဖြင့် ၂၀၁၈ တွင် ၅၁.၃ % မှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ၄၀.၁ % သို့လျော့ကျသွားသည်။ ၎င်းမှာ အမေရိကန်၊ ကနေဒါ၊ နယူးဇီလန်နှင့် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံတို့မှ ပြိုင်ဆိုင်မှုတိုးမြှင့်လာခြင်းနှင့် ဩစတြေးလျလယ်သမားများ၏ နွားများကိုပြန်လည်စုဆောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

ဩစတြေးလျအမဲသားသည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အထူးသဖြင့် လက်လီရောင်းချမှုကဏ္ဍတွင် အလွန်အမင်း ရေပန်းစားလျက်ရှိနေသည်။ COVID-19 ကပ်ရောဂါကို ဖြေလျော့ပေးခြင်းဖြင့် အမဲသားဝယ်လိုအားကို ပိုမိုပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်သော်လည်း ဂျပန်အမဲသားဈေးကွက်သည် လာမည့်နှစ်များတွင် ပြိုင်ဆိုင်မှုပြင်းထန်လာဖွယ်ရှိကြောင်း ခန့်မှန်းထားသည်။

ဒိန်ခဲတွင်လည်း JAEPA အပြင် အီးယူး၊ နယူးဇီလန်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတို့က ဂျပန် နိုင်ငံသို့ တင်ပို့မှုအတွက် ကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီချက်များအရ ကောင်းမွန်သောဈေးကွက် ဝင်ခွင့်ရရှိထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဒိန်ခဲတင်သွင်းမှုအတွက် နိုင်ငံအလိုက် ခွဲတမ်းစနစ်ကျင့်သုံးရာ ဂျပန်ဈေးကွက်တွင် ယှဉ်ပြိုင်မှုများမြင့်တက်လာစေကြောင်း သိရှိရသည်။

JAEPA အရ လက်မှတ်ရေးထိုးစဉ်ကတည်းက သြစတြေးလျ ဝိုင်များသည် ဂျပန်ဈေးကွက် တွင် အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ရရှိနေပြီဖြစ်ပြီး၊ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သြစတြေးလျ ဝိုင် တင်ပို့မှုသည် ၂၆.၆ % တိုးလာခဲ့ပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာ ၄၀.၄ သန်းမှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ၅၁.၂ သန်းအထိတိုး လာခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။ ဂျပန် - ဗြိတိန် သဘောတူစာချုပ်အရ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ဝိုင်အတွက် အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် ရရှိနေပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် CPTPP နှင့် JUSTA တို့အရ ဝိုင်ကို ၂၀၂၆ ခုနှစ်တွင် အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး၊ RCEP အရ ၂၀၂၆ ခုနှစ်တွင် အကောက်ခွန် ကင်းလွတ်ခွင့် ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

လက်ရှိတွင် အီးယူ၊ ချီလီနှင့် သြစတြေးလျတို့က ဝိုင်ကို အကောက်ခွန် ၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့လျက်ရှိသည်။ ယင်းက အမေရိကန်၊ တောင်အာဖရိကနှင့် အာဂျင်တီးနားတို့ကဲ့ သို့ပြိုင်ဘက်များထက် သာလွန်ကောင်းမွန်စေပြီး၊ သြစတေးလျဝိုင်သည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ထူးထူးခြား ခြားထုတ်ကုန်တစ်ခုအဖြစ် ရှိနေသေးကြောင်း သိရှိရသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုဒေသ သဘောတူစာချုပ်အသစ်များက သြစတြေး လျစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို ဂျပန်ဈေးကွက်တွင် ယှဉ်ပြိုင်မှုများမြင့်တက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ် ကြောင်း သိရှိရသည်။

Source: Austrade

ရှင်စောသု၊ စီးပွားရေးသံမှူး၊
ကင်ဘာရာ

.....
**တရုတ်နိုင်ငံတွင် ကော်ဖီရေပန်းစားမှုက သြစတြေးလျ
ကော်ဖီတင်ပို့မှု အခွင့်အလမ်းကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း**

တရုတ်နိုင်ငံ၏ မြို့ပြနှင့် ချမ်းသာသောလူဦးရေသည် ယခင်ကထက် ကော်ဖီကို ပိုမိုသောက် သုံးလာကြရာ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွင်း တရုတ်နိုင်ငံတွင် ကော်ဖီသောက်သုံး မှု ၁၄၀ % တိုးလာကြောင်း USDA အစီရင်ခံစာအရ သိရှိရသည်။ ကော်ဖီယဉ်ကျေးမှုသည် တရုတ်နိုင်ငံ ရှိလူအများနှစ်သက်သည့် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် တိုးမြှင့်လာသော မြို့ပြလူနေမှုပုံစံနှင့် ကိုက်ညီနေ ကြောင်း သိရှိရသည်။

တရုတ်ကော်ဖီတင်သွင်းမှုသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ၁၄၄ % တိုးလာခဲ့ပြီး ဩစတြေးလျ ဒေါ်လာ ၁.၁၂ ဘီလီယံအထိ ရှိခဲ့သည်။ မလေးရှား၊ ဗီယက်နမ်၊ ဂျပန်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိတ်ဗရိတိန်နှင့် ကိုလံဘီယာ တို့သည် ထိပ်တန်းတင်သွင်းသူ(၅) ဦးဖြစ်ပြီး၊ စုစုပေါင်း ကော်ဖီတင်သွင်းမှု၏ ၅၇ % ခန့်ရှိကြောင်း တရုတ်အကောက်ခွန်ဌာန၏ ထုတ်ပြန်သော စာရင်းများအရ သိရှိရသည်။

ကော်ဖီလှော်အတွက် ဈေးကွက်ဝေစု အနည်းငယ်သာရှိသော်လည်း ဩစတြေးလျတွင် စိုက်ပျိုးပြီး လှော်ထားသော ကော်ဖီသည် အရည်အသွေးအတွက် ကျော်ကြားသည်။ Flat White (သို့) Ao Bai (Australia White) သည် တရုတ်ကော်ဖီဆိုင်များတွင် ပို၍ရေပန်းစားလာကြောင်း သိရှိရသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် ယခုအခါ ကမ္ဘာ့ကော်ဖီဈေးကွက်တွင် အလျင်မြန်ဆုံး ကြီးထွားလာနေပြီး၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအထိ တရုတ်နိုင်ငံတွင် ကော်ဖီဆိုင်ပေါင်း ၁၁၀,၀၀၀ ခန့်ရှိသည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ တတိယအကြီးဆုံး ကော်ဖီသောက်သုံးသောမြို့ဖြစ်သော ချန်ဒူးမြို့တွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်က တစ်ရက်လျှင် ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် Starbucks ဆိုင်ပေါင်း ၅,၄၀၀ ကျော်ရှိပြီး၊ Luckin Coffee ကဲ့သို့သော ဒေသတွင်း ပြိုင်ဘက်များသည်လည်း လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့အလယ်အလတ်ကော်ဖီထုတ်လုပ်သူဖြစ်ပြီး၊ ထုတ်လုပ်မှုအများစုမှာ ပြည်တွင်း၌ စားသုံးကြကြောင်း သိရှိရသည်။ တရုတ်ကော်ဖီသောက်သုံးမှုသည် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုထက် ပိုမိုမြန်ဆန်စွာ တိုးမြှင့်လာနေရာ ယင်းက ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ ကော်ဖီတင်ပို့သူများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနေသည်။

USDA မှ ပညာရှင်များက ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ကော်ဖီထုတ်လုပ်မှုသည် ၆၀ ကီလိုဂရမ် အိတ် ၁.၇၅ သန်းအထိ ကျဆင်းမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ တရုတ် ကော်ဖီထုတ်လုပ်သူများသည် ကော်ဖီထုတ်လုပ်မှုတွင် အမြတ်အစွန်းနည်းပြီး၊ အခြားသီးနှံများဆီသို့ ပြောင်းလဲနေကြသည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ကော်ဖီတင်သွင်းမှုသည် ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ၆၀ ကီလိုဂရမ် အိတ်ပေါင်း ၄ သန်းအထိ ရောက်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။

တရုတ်ကော်ဖီဈေးကွက်သို့ ဝင်ရောက်ရန် ကြိုးပမ်းနေသည့် ဩစတြေးလျ ကော်ဖီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများသည် Austrade က ပြုစုထားသည့် တရုတ်ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို လေ့လာသင့်ကြောင်းနှင့် တရုတ်နိုင်ငံက ထုတ်ပြန်ထားသည့် ကော်ဖီစေ့အစိမ်းနှင့် လှော်ထားသောကော်ဖီစေ့များ တင်သွင်းရာတွင် လိုအပ်ချက်များ လက်စွဲစာအုပ်ကိုလည်း လေ့လာရန်လိုအပ်

ကြောင်း အကြံပြုပြောကြားထားသည်။ USDA ကလည်း တရုတ် ကော်ဖီဈေးကွက် အစီရင်ခံစာကို ပြုစုထားကြောင်း သိရှိရသည်။

Source: Austrade

ရှင်စောသူ၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကင်ဘာရာ

.....
စားသောက်ကုန်ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်မှုကြောင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီး၏ ပို့ကုန်ကန့်သတ်ချက်များ မြင့်တက်လာခြင်း

ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာဈေးနှုန်းများ စံချိန်တင်မြင့်မားလာခြင်း၊ စွမ်းအင်နှင့် ဓာတ်မြေဩဇာကုန် ကျစရိတ်များ မြင့်တက်လာခြင်းနှင့် ရုရှား-ယူကရိန်း ပဋိပက္ခတို့ကြောင့် နိုင်ငံအချို့သည် အစားအစာတင်ပို့မှု ကန့်သတ်ချက်များကိုစတင်စေခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။ ၁၅-၅-၂၀၂၂ ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံတကာ စားနပ်ရိက္ခာမူဝါဒ သုတေသနအဖွဲ့အစည်း (International Food Policy Research Institute-IFPRI) သည် အစားအစာနှင့်ဓာတ်မြေဩဇာ ထုတ်ကုန်များအပေါ်တင်ပို့မှု ကန့်သတ်ပြုလုပ်ထားသည့်နိုင်ငံပေါင်း ၂၃ နိုင်ငံကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာဈေးကွက်တွင် မသေချာမရေရာမှုများသည် IFPRI က ဖော်ပြခဲ့သော ပို့ကုန်ကန့်သတ်ချက်များကို ပိုမိုမြင်တွေ့လာဖွယ်ရှိသည်။ ယင်းကန့်သတ်ချက်များက ကုန်သွယ်မှု အတွက်ရရှိနိုင်သော ကုန်စည်အချို့၏ ထောက်ပံ့မှုကို လျှော့ချနိုင်သည့်အပြင် ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာဈေးနှုန်းများကိုလည်း တိုးမြင့်လာစေမည်ဖြစ်သည်။

ပို့ကုန်ကန့်သတ်ချက်များသည် ပို့ကုန်များကို ရပ်တန့်ရန် (သို့) ရပ်တန့်ရန် ရည်ရွယ်သော မူဝါဒများဖြစ်သည်။ စားနပ်ရိက္ခာတင်ပို့မှု ကန့်သတ်ချက်များသည် ပြည်တွင်းစားနပ်ရိက္ခာ ဈေးနှုန်းများကိုလျှော့ချရန်နှင့် ပြည်တွင်းစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုကို မြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ ပို့ကုန်ကန့်သတ်ရေးမူဝါဒများတွင် ပို့ကုန်ခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ ပို့ကုန်လိုင်စင်ခွင့်ပြုချက် လိုအပ်ခြင်းနှင့် ပို့ကုန်တားမြစ်ခြင်းတို့ပါဝင်သည်။

ပို့ကုန်ကန့်သတ်ခြင်းကို တစ်နိုင်ငံတည်းဆောင်ရွက်ပါက အချို့သော အခြေအနေများတွင် ပြည်တွင်းဈေးနှုန်းများကို လျှော့ချရန် အလားအလာရှိသော်လည်း နိုင်ငံအများအပြားက ကန့်သတ်

ချက်များကို ကျင့်သုံးလာသည်နှင့်အမျှ ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှု၊ ထိတ်လန့်တကြား ဝယ်ယူမှု၊ ရှားပါးမှု နှင့် သိုလှောင်မှုတို့ ဖြစ်နိုင်ခြေ ပိုများလာနိုင်သည်။

အာဂျင်တီးနား၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ကာဇက်စတန်နှင့် ရုရှားကဲ့သို့ အဓိကအစား အစာ တင်ပို့ရောင်းချသူများဖြစ်သည့် အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ တူရကီနှင့် ဆားဘီးယားတို့ကဲ့သို့ အသေးစား တင်ပို့သူများမှာ အစားအသောက်တင်ပို့မှု ကန့်သတ်ချက်များကို စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယနေ့ အထိ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်အပေါ် သက်ရောက်မှုအကြီးဆုံး အစားအစာတင်ပို့မှု ကန့်သတ်ချက်များမှာ အင်ဒိုနီးရှားက စားအုန်းဆီတင်ပို့မှုကို တားမြစ်ထားခြင်း၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ဂျုံတင်ပို့မှု ထိန်းချုပ်ထား ခြင်းနှင့် ရုရှားက အစေ့အဆံ၊ ဆီထွက်သီးနှံများနှင့် သကြားတင်ပို့မှုကို ကန့်သတ်ထားခြင်းနှင့် ကာဇက်စတန်က ဂျုံနှင့် ဂျုံမှုန့်ကိုခွဲတမ်းဖြင့် တင်ပို့စေခြင်းတို့ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

ဩစတြေးလျသည် ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ခုနှစ် သီးနှံစိုက်ပျိုးရာသီအတွက် အပြုသဘောဆောင် သော အလားအလာကောင်းများရှိနေရာ ဩစတြေးလျပို့ကုန် လုပ်ငန်းရှင်များသည် ပို့ကုန်ကန့် သတ်ချက်များကြောင့် ဖန်တီးထားသော ထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ ကွာဟချက်အချို့ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင် မည့်အနေအထားသို့ ရောက်ရှိနေသည်။ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်များတွင် မသေချာမရေရာမှုများ တိုးလာနေ ချိန်တွင် ဩစတြေးလျ၏ အရည်အသွေးမြင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို ယုံကြည်စိတ်ချရ သောကုန်ပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့သူအဖြစ် ဂုဏ်သတင်းက အထူးအရေးကြီးကြောင်း သိရှိရသည်။

Source: Austrade

ရှင်စောသူ၊ စီးပွားရေးသံမှူး၊
ကင်ဘာရာ

ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် ဘီယာ ပုလင်းခွဲထုတ်လုပ်မှုများ အခက်အခဲဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်း

ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်များမြင့်မားမှုနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်မှုအခက်အခဲများကြောင့် ဘီယာ ပုလင်းခွဲထုတ်လုပ်မှုများ ပြတ်လပ်မှုကြုံတွေ့ရနိုင်ကြောင်း ဘီယာချက်စက်ရုံလုပ်ငန်းပိုင်ရှင် များက ပြောဆိုလာကြပါသည်။ German Brewers' Federation က အကြီးတန်းအမှုဆောင် အရာရှိ Mr.Holger Eichele က လာမည့်နှစ်ရာသီအတွက် ဘီယာပုလင်းခွဲများ လုံလောက်မှုမရှိတော့ဘဲ အသေးစားအလတ်စား ဘီယာချက်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများကို အများဆုံးထိခိုက်မှုရှိနိုင်ကြောင်း၊

အခြားအကြောင်းတစ်ချက်မှာ ထရပ်ကားမောင်းသူများ ရရှိရန်ခက်ခဲလာခြင်းဖြစ်ပြီး **supply chains** ကို တည့်မတ်စေရန်အခက်အခဲများရှိလာကြောင်း၊ ရေရှည်စာချုပ်ချုပ်ဆိုလုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိထားသည့် လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လွန်ခဲ့သည့်တစ်နှစ်ကထက် ဘီယာပုလင်းခွံအသစ်များကို ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းပိုမို ပေး၍ ဝယ်ယူကြရမည့် အနေအထားတွင် ရှိနေကြောင်း၊ စားသုံးသူများအနေဖြင့် ဘီယာပုလင်းခွံ အလွတ်များကို ပြန်လည်အပ်နှံခြင်းဖြင့်ကူညီပေးကြစေလိုကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပါသည်။ **Bitburger Brewery** လုပ်ငန်းမှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူကလည်း ဘီယာပုလင်းခွံများ ဝယ်လိုအားသည် ရောင်းလိုအားထက် ပိုမိုများပြားနေကြောင်း၊ ပြောဆိုပါသည်။ လက်ရှိတွင် လောင်စာစွမ်းအင်ထုတ် လုပ်မှုစရိတ်များမြင့်တက်လာမှုက ဘီယာပုလင်းခွံများထုတ်လုပ်မှုကို နှေးကွေးစေလျက်ရှိပါသည်။

ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် ဘီယာသောက်သုံးသူများအနေဖြင့် ဘီယာဝယ်ယူသောက်သုံးချိန်တွင် ဘီယာပုလင်းနှင့် ပလပ်စတစ်ဘူးခွံများအတွက် ကြိုတင်ပေးချေဝယ်ယူကြရပြီး ပုလင်းခွံ ဘူးခွံများ ကို ပြန်လည်ပေးသွင်းလျှင် မူလပေးချေထားသော တန်ဖိုးပြန်လည်ရယူနိုင်ပါသည်။ ကိုရိုနာဗိုင်း ရပ်စ်ရောဂါဆိုင်ရာ ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်မှုများဖြေလျော့ပေးထားပြီးဖြစ်၍ ယခုနှစ်နှောရာသီတွင် ဆိုင်များ၌ ဘီယာသောက်သုံးမှုကို ကပ်ရောဂါကာလမတိုင်မီအခြေအနေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိနိုင် မည်ဟု သတ်မှတ်စီစဉ်ထားကြပါသည်။

Source: <https://www.dw.com/en/beer-bottle-shortage-for-summer-season-german-breweries-warn/a-61833275>

သီတာဝင်းဌေး၊ စီးပွားရေးသံမှူး
ဘာလင်

အီးယူဒေသအတွင်း စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်းနှင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုအခြေအနေ

အီးယူဒေသအတွင်း ရုရှား-ယူကရိန်းပဋိပက္ခ၏ ရိုက်ခတ်မှုကြောင့် စွမ်းအင်နှင့်ကုန်စည် ဈေးနှုန်းများမြင့်တက်လာနေပြီး စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်း နှေးကွေးလာကာ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်း များလည်းမြင့်မားလာပါသည်။ ဥရောပကော်မရှင်က ၂၀၂၂ ခုနှစ် ယူရိုဇန်၏ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု နှုန်းကို ယခင်ခန့်မှန်းထားသည့် ၄ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂.၂ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျော့ချပြောင်းလဲခန့်မှန်းထားပါ သည်။ အီးယူစီးပွားရေးကော်မရှင်နာ Mr.Paolo Gentiloni က အီးယူဒေသစီးပွားရေးကို ကပ်ရောဂါ

ကာလအလွန်တွင် ရေရှည်တောင့်တင်းခိုင်မာစွာ တိုးတက်မှုရရှိစေရန် မျှော်မှန်းထားခဲ့သော်လည်း ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်မှုနှင့် supply chain ပိုင်း ယိုယွင်းမှုများဖြစ်ပေါ်စေပြီး ကုန်ကြမ်းတင်သွင်းမှု ဈေးနှုန်းများမြင့်တက်လာကာ ထုတ်လုပ်မှုပိုင်း ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများဖြစ်လာစေကြောင်း၊ တရုတ်နိုင်ငံ တွင် ကိုဗစ် ၁၉ ဆိုင်ရာထိန်းချုပ်ကန့်သတ်မှုများကလည်း ကမ္ဘာ့ထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက်ပိုင်းကို အဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ်စေကြောင်း၊ ၂၀၂၁ ခုနှစ် အတွင်း စီးပွားရေးနလန်ပြန်ထူလာနိုင်ခဲ့မှုများက ယခုလက်ရှိအကြပ်အတည်းများကို ပြန်လည်ထောက်ပံ့နိုင်ပြီး ပြည်သူ့ကြွေးမြီနှင့် ဘတ်ဂျက် လိုငွေပြနေမှုများကို လျော့ပါးသက်သာစေမည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။

ဥရောပကုန်သွယ်ရေးကော်မရှင်နာ Mr.Valdis Dombrovskis ကလည်း အီးယူဒေသ၏ စီးပွားရေးအခြေခံလိုအပ်ချက်များသည် ခိုင်မာအားကောင်းမှုရှိကြောင်း၊ ရုရှား-ယူကရိန်း ပဋိပက္ခ မတိုင်မီက အီးယူဒေသ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေသည် ပြန်လည်အားကောင်းလာသည့် တိုးတက်မှု လမ်းကြောင်းတစ်ခုပေါ် ရောက်ရှိလာနေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ အလုပ်အကိုင်သစ်များ ဖန်တီးနိုင်ပြီး အလုပ် လက်မဲ့နှုန်းများကျဆင်းလာခဲ့ကြောင်း၊ ယခုအခါ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုအခြေ အနေများသည် လက်ရှိအကြပ်အတည်းနှင့် စွမ်းအင်ဈေးကွက်ပေါ် ရိုက်ခတ်မှုများအား များစွာ မှီတည်နေကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။

အီးယူအနေဖြင့် စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းမြင့်တက်မှုကြောင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်း ကို ၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဒုတိယလေးလပတ်တွင် ၆.၉ ရာခိုင်နှုန်းထိ ရောက်ရှိနိုင်ပြီး ၂၀၂၃ ခုနှစ် တွင် ၂.၇ ရာခိုင်နှုန်း ရှိနိုင်ကြောင်း၊ အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုနှုန်းကို ၁.၂ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် တိုးတက်နိုင်ကြောင်း၊ ခန့်မှန်းထားရှိပါသည်။

Source: <https://www.dw.com/en/eu-lowers-economic-growth-expectations-amid-ukraine-war/a-61811671>

သီတာဝင်းဌေး၊ စီးပွားရေးသံမှူး
ဘာလင်

.....

အီးယူဒေသတွင်း စွမ်းအင်လုံလောက်မှုဆိုင်ရာ စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှု

အီးယူဒေသအတွင်း ရုရှားနိုင်ငံမှ လောင်စာစွမ်းအင်တင်သွင်းနေခြင်းကို လျော့ချနိုင်ရန် ဥရောပကော်မရှင်က ယူရို ၃၀၀ ဘီလီယံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများကို စတင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ ဥရောပကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ Ms.Ursula von der Leyen က ဦးစွာ LNG terminals ကဲ့သို့ သောဂက်စ်အခြေခံအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ရန် ယူရို ၁၀ ဘီလီယံကို စတင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပြီး ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ယူရို ၃၀၀ ဘီလီယံထိ ရောက်ရှိရန် ထောက်ပံ့ငွေနှင့် ချေးငွေတို့ဖြင့် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အီးယူ (၂၇) နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များက ကက်စ်၊ LNG နှင့် ဟိုက်ဒရိုဂျင်များ ဖက်စပ်ပူးပေါင်းဝယ်ယူမှုအတွက် ပလက်ဖောင်းတစ်ခုတည် ထောင်ရန် သဘောတူညီချက်ထားရှိကြောင်း၊ အီးယူဒေသ စွမ်းအင်လုံလောက်စွာရရှိမှုကို ၂၀၃၀ ခု နှစ်တွင် ၉ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းသို့ တိုးမြှင့်သွားရန်နှင့် ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင် လုံလောက် မှုကို ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ တိုးမြှင့်သွားရန် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း ပြောကြားပါသည်။

အီးယူက ရုရှားနိုင်ငံမှ ကျောက်မီးသွေးတင်သွင်းခြင်း တားမြစ်မှုကို လာမည့်ဩဂုတ်လတွင် စတင်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပြီး ကက်စ်တင်သွင်းမှု၏ သုံးပုံနှစ်ပုံအား ကန့်သတ်တားမြစ်ခြင်းအား ယခုနှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ဆောင်ရွက်ရန်ရှိပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း ဟန်ဂေရီနိုင်ငံနှင့် အခြားကုန်း တွင်းပိတ် နိုင်ငံများအနေဖြင့် လောင်စာဆီတင်သွင်းမှုကန့်သတ်ချက်များအပေါ် လိုက်ပါဆောင်ရွက် ရန်အခက်အခဲများ ရှိနေကြဆဲဖြစ်သည်။

ဂျာမနီနိုင်ငံ၏ ပထမဦးဆုံး LNG terminal တည်ဆောက်မှုကို မြောက်ပိုင်းပင်လယ်ကမ်းခြေ ဒေသတွင် စတင်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ Ministry of Economic Affairs and Climate Action ဝန်ကြီး Mr. Robert Habeck က ယခုအပတ်အတွင်း LNG terminals တည်ဆောက်နေရာသို့ Lower Saxony ပြည်နယ်မှ Ministry of Environment and Energy ဝန်ကြီး Mr. Olaf Lies နှင့် အတူလာရောက်လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့ပြီး ယခုနှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် LNG terminals နှစ်ခု စတင်လည်ပတ် နိုင်ရန် ရည်မှန်းထားကြောင်း၊ အစောပိုင်းတွင် အခက်အခဲတစ်ချို့ရှိနိုင်မည်ဟု ယူဆကြောင်း၊ စီမံ ကိန်းနေရာဒေသအနီး ရေနေသတ္တဝါများအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်ပြီး ဥပဒေပိုင်းအရ ကာကွယ်ပေးမှုများနှင့် Marine Conservation တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းတို့ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ် ကြောင်းပြောဆိုပါသည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံသည် အဆိုပါ LNG terminals တည်ဆောက်မှုအတွက် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများဖိတ်ခေါ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး Open Grid Europe (OGE) ကဲ့သို့သော နိုင်ငံတွင်းရှိအကြီးဆုံး

ပိုက်လိုင်း ကွန်ယက်အော်ပရေတာ(Pipeline Network Operators) များအပါအဝင် ကုမ္ပဏီများစွာ နှင့်လုပ်ငန်း စာချုပ်ချုပ်ဆိုလုပ်ကိုင်ထားရှိပါသည်။

Source: <https://www.dw.com/en/eu-unveils-300-billion-plan-to-reduce-its-energy-dependency-on-russia/a-61838801>

သီတာဝင်းဌေး၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ဘာလင်

.....

Agribusiness & Trade